Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 358/2003,

annettu 27 päivänä helmikuuta 2003,

perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vakuutusalan sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EYVL L 53, 28.2.2003, s. 8)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Komission asetus (EY) N:o 886/2004, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2004	L 168	14	1.5.2004

▼B

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 358/2003,

annettu 27 päivänä helmikuuta 2003,

perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vakuutusalan sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin vakuutusalalla 31 päivänä toukokuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1534/91 ([1]), ja erityisesti sen 1 artiklan 1 kohdan a, b, c ja e alakohdan,

on julkaissut tämän asetuksen luonnoksen ([2]),

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (ETY) N:o 1534/91 nojalla komissiolla on toimivalta antaa asetuksia perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi tiettyihin vakuutusalan sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, joiden tarkoituksena on yhteistyö seuraavissa asioissa:

— yhteisten riskimaksuperusteiden vahvistaminen yhteisesti kerättyjen tilastojen tai korvausten yhteismäärän perusteella,

— vakiovakuutusehtojen laatiminen,

— tietyntyyppisten riskien yhteinen kattaminen,

— vahinkojen selvittely,

— turvalaitteiden tarkastaminen ja hyväksyminen,

— suurentuneita riskejä koskevat rekisterit ja tiedot.

(2) Komissio antoi kyseisen asetuksen nojalla 21 päivänä joulukuuta 1992 asetuksen (ETY) N:o 3932/92 perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vakuutusalan sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin ([3]). Asetuksen (ETY) N:o 3932/92, sellaisena kuin se on muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla, voimassaolo päättyy 31 päivänä maaliskuuta 2003.

(3) Asetuksella (ETY) N:o 3932/92 ei myönnetä poikkeusta vahinkojen selvittelystä ja suurentuneita riskejä koskevista rekistereistä ja tiedoista tehdyille sopimuksille. Komissio katsoi, ettei sillä ollut riittävästi kokemusta yksittäistapausten käsittelystä käyttääkseen asetuksen (ETY) N:o 1534/91 mukaista toimivaltaa kyseillä aloilla. Tilanne ei ole muuttunut tältä osin.

(4) Komissio antoi 12 päivänä toukokuuta 1999 neuvostolle ja Euroopan parlamentille kertomuksen ([4]) asetuksen (ETY) N:o 3932/92 toiminnasta. Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi komission kertomusta koskevan lausunnon 15 päivänä joulukuuta 1999 ([5]). Parlamentti antoi komission kertomuksesta päätöslauselman 19 päivänä toukokuuta 2000 ([6]). Komissio piti 28 päivänä kesäkuuta 2000 asetuksesta kuulemistilaisuuden, johon osallistuivat muun

([1]) EYVL L 143, 7.6.1991, s. 1.
([2]) EYVL C 163, 9.7.2002, s. 7.
([3]) EYVL L 398, 31.12.1992, s. 7.
([4]) KOM(1999) 192 lopullinen.
([5]) CES 1139/99.
([6]) PE A5-0104/00.

▼B

muassa vakuutusalan edustajat ja kansalliset kilpailuviranomaiset. Komissio julkaisi 9 päivänä heinäkuuta 2002 *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* tämän asetuksen luonnoksen ja pyysi asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa 30 päivään syyskuuta 2002 mennessä.

(5) Uuden asetuksen olisi täytettävä kaksi vaatimusta, jotka ovat kilpailun tehokkaan suojelun varmistaminen ja riittävän oikeusvarmuuden tarjoaminen yrityksille. Näihin tavoitteisiin pyrittäessä olisi otettava huomioon tarve yksinkertaistaa hallinnollista valvontaa mahdollisimman paljon. Huomioon on syytä ottaa myös komission kokemus alalla vuodesta 1992 ja vuoden 1999 kertomusta koskevan kuulemisen tulokset sekä tämän asetuksen antamiseen johtava kuuleminen.

(6) Asetuksessa (ETY) N:o 1534/91 edellytetään, että komission poikkeusasetuksessa määritellään niiden sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmät, joihin sitä sovelletaan, täsmennetään ne rajoitukset tai ehdot, joita sopimuksissa, päätöksissä tai yhdenmukaistetuissa menettelytavoissa voi olla taikka joita niissä ei sallita, ja täsmennetään ne ehdot, jotka sopimuksissa, päätöksissä tai yhdenmukaistetuissa menettelytavoissa on oltava, taikka muut edellytykset, jotka on täytettävä.

(7) On kuitenkin tarkoituksenmukaista luopua poikkeukseen oikeuttavien ehtojen luettelemisesta ja korostaa enemmän sellaisten sopimusten ryhmien määrittelemistä, joille myönnetään poikkeus tiettyyn markkinavoimaan asti ja sellaisten rajoitusten tai ehtojen erittelemistä, joita tällaisiin sopimuksiin ei saa sisältyä. Tämä vastaa taloudellisiin näkökohtiin perustuvaa lähestymistapaa, jossa arvioidaan sopimuksen vaikutusta merkityksellisiin markkinoihin. On kuitenkin tiedostettava, että vakuutusalalla esiintyy tietyntyyppistä yhteistyötä, johon osallistuvat kaikki yritykset merkityksellisillä vakuutusmarkkinoilla ja jonka voidaan katsoa yleensä täyttävän 81 artiklan 3 kohdassa vahvistetut edellytykset.

(8) Perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi asetuksia antamalla ei ole tarpeen määritellä sopimuksia, jotka voivat kuulua 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Arvioitaessa yksittäisiä sopimuksia 81 artiklan 1 kohdan perusteella on otettava huomioon useita tekijöitä ja erityisesti merkityksellisten markkinoiden rakenne.

(9) Ryhmäpoikkeuksesta johtuva etu olisi rajoitettava sopimuksiin, joiden voidaan riittävällä varmuudella olettaa täyttävän 81 artiklan 3 kohdan edellytykset.

(10) Vakuutusyritysten välinen tai yritysten yhteenliittymien sisäinen yhteistyö, joka koskee tietyn riskin kattamisen menneisyydessä aiheuttamien keskimääräisten kustannusten laskemista tai henkivakuutustoiminnan osalta kuolevuustaulukoiden tai sairauksien, tapaturmien ja invaliditeetin esiintymistiheystaulukoiden laatimista, antaa mahdollisuuden parantaa riskien tuntemusta ja helpottaa niiden arviointia yksittäisissä yrityksissä. Tämä voi vuorostaan helpottaa markkinoille tuloa ja hyödyttää näin kuluttajia. Sama koskee yhteisiä tutkimuksia ulkoisten olosuhteiden todennäköisestä vaikutuksesta vahinkojen esiintymistiheyteen tai suuruuteen taikka erityyppisten sijoitusten kannattavuuteen. On kuitenkin taattava, että poikkeuksia sovelletaan tällaiseen yhteistyöhön ainoastaan siinä määrin kuin ne ovat välttämättömiä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Siksi on aiheellista säätää, että bruttovakuutusmaksuja koskeviin sopimuksiin ei sovelleta poikkeusta; bruttovakuutusmaksut voivat olla alhaisempia kuin kyseisten laskelmien, taulukoiden tai tutkimusten perusteella saadut tulokset osoittavat, sillä vakuuttajat voivat käyttää sijoituksista saatuja tuloja maksujen alentamiseen. Lisäksi kyseisten laskelmien, taulukoiden tai tutkimusten ei pitäisi olla sitovia vaan ainoastaan viitteellisiä.

(11) Mitä laajempiin ryhmiin tietyn riskin kattamisen menneisyydessä aiheuttamien keskimääräisten kustannusten laskemista koskevat tilastotiedot ryhmitellään, sitä vähemmän mahdollisuuksia vakuu-

▼B

tusyrityksillä on laskea vakuutusmaksunsa kapea-alaiselta pohjalta. Näin ollen on syytä myöntää poikkeus yhteisille laskelmille riskien menneisyydessä aiheuttamista kustannuksista, kunhan käytettävissä olevat tilastotiedot ovat riittävän yksityiskohtaisia ja tarkasti eriteltyjä, että ne soveltuvat vakuutusmatemaattisiin tarkoituksiin.

(12) Koska nettovakuutusmaksuja koskevien laskelmien, taulukoiden ja tutkimusten saaminen käyttöön on tarpeellista sekä kyseisillä maantieteellisillä tai tuotemarkkinoilla toimiville että niille aikoville vakuutusyrityksille, kyseiset laskelmat, taulukot ja tutkimukset on annettava näiden yritysten käyttöön markkinoilla jo toimiviin vakuutusyrityksiin verrattuna kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Ehtona voi esimerkiksi olla, että markkinoille tuloa harkitsevan yrityksen on sitouduttava antamaan tilastotietoja vahingoista, jos yritys päättää tulla markkinoille. Ehtona voi myös olla jäsenyys laskelmien tekemisestä vastaavien vakuutusyritysten yhteenliittymässä, kunhan kyseisille markkinoille aikovat vakuutusyritykset pääsevät jäseniksi kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Laskelmien tai niihin liittyvien tutkimusten laatimiseen osallistumattomilta vakuutusyrityksiltä niiden käytöstä perittävät korvaukset katsotaan kuitenkin kohtuuttomiksi, jos ne ovat niin korkeita, että ne estävät markkinoille tulon.

(13) Yhteisten laskelmien, taulukoiden ja tutkimusten luotettavuus paranee, jos niiden pohjana olevien tilastotietojen määrä kasvaa. Vakuuttajat, joiden markkinaosuudet ovat korkeat, voivat laatia oman toimintansa perusteella riittäviä tilastoja luotettavien laskelmien tekemiseksi, mutta pienen markkinaosuuden omaavat yritykset tai markkinoille tulijat eivät pysty tähän. Kaikkien markkinoilla toimivien vakuuttajien antamien tietojen sisällyttäminen tällaisiin yhteisiin laskelmiin, taulukoihin ja tutkimuksiin edistää kilpailua auttamalla pienempiä yrityksiä ja helpottaa markkinoille tuloa. Tämän vakuutusalan erityispiirteen vuoksi ei ole suotavaa asettaa markkinaosuusrajaa tällaisille yhteisille laskelmille ja tutkimuksille myönnettävälle poikkeukselle.

(14) Vakiovakuutusehdot tai vakiovakuutuslausekkeet ja henkivakuutussopimuksen tuottoa kuvaavat yhteiset mallit voivat olla hyödyllisiä. Ne voivat esimerkiksi tuoda tehokkuusetuja vakuuttajille, helpottaa pienten tai kokemattomien vakuutusyritysten tuloa markkinoille, auttaa vakuuttajia täyttämään oikeudelliset velvoitteet ja kuluttajajärjestöt voivat käyttää niitä lähtökohtana vertailtaessa eri vakuutusyritysten tarjoamia vakuutussopimuksia.

(15) Vakiovakuutusehdot eivät kuitenkaan saa johtaa vakuutustuotteiden yhdenmukaistamiseen eivätkä vakuutussopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien tuntuvaan epätasapainoon. Tästä syystä poikkeusta olisi sovellettava ainoastaan vakiovakuutusehtoihin edellyttäen, että ne eivät ole sitovia ja että mainitaan nimenomaisesti, että osallistuvat yritykset voivat vapaasti tarjota asiakkailleen erilaisia vakuutusehtoja. Lisäksi vakiovakuutusehdoissa ei saa järjestelmällisesti jättää vastuun ulkopuolelle tiettyjä riskejä määräämättä nimenomaisesti mahdollisuudesta laajentaa vastuuta sopimuksella, eikä niissä saa määrätä, että sopimussuhde vakuutuksenottajan kanssa jatkuu kohtuuttoman kauan tai ulottuu sopimuksen alkuperäisen kohteen ulkopuolelle. Tämä ei kuitenkaan rajoita yhteisön oikeudesta tai kansallisesta oikeudesta johtuvia velvoitteita sisällyttää tietyt riskit tiettyihin vakuutussopimuksiin.

(16) Lisäksi on määrättävä, että näiden vakiovakuutusehtojen on oltava kaikkien, joita asia koskee, ja erityisesti vakuutuksenottajan saatavissa todellisen avoimuuden ja siten kuluttajien edun varmistamiseksi.

(17) Kun vakuutussopimukseen sisällytetään riskejä, joille huomattava määrä vakuutuksenottajia ei ole yhtä aikaa alttiina, voidaan ehkäistä innovointia, sillä toisiinsa liittymättömien riskien yhdistäminen voi pidättää vakuuttajia tarjoamasta niille erillistä ja erityistä vakuutusturvaa. Tästä syystä tällaista kokonaisvastuuta

▼B

edellyttävä lauseke ei saisi kuulua ryhmäpoikkeuksen soveltamisalaan. Jos vakuuttajille on laissa säädetty vaatimus sisällyttää sopimuksen vakuutusturvan piiriin riskit, joille huomattava määrä vakuutuksenottajia ei ole yhtä aikaa alttiina, tällaiseen säädökseen perustuvan vakiovakuutuslausekkeen sisällyttäminen ohjeelliseen mallisopimukseen ei rajoita kilpailua eikä kuulu 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

(18) Rinnakkaisvakuutus- tai rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymät (ns. poolit) voivat antaa vakuuttajille ja jälleenvakuuttajille mahdollisuuden tarjota vakuutusta tai jälleenvakuutusta riskeille, joille ne pystyivät ilman poolia tarjoamaan vain riittämättömän vakuutusturvan. Ne voivat myös auttaa vakuutus- ja jälleenvakuutusyrityksiä hankkimaan kokemusta riskeistä, joihin ne eivät ole perehtyneet. Tällaisiin ryhmittymiin voi kuitenkin liittyä kilpailunrajoituksia, kuten vakuutusehtojen ja jopa vakuutusturvan ja -maksujen määrän yhdenmukaistaminen. Näin ollen on syytä vahvistaa olosuhteet, joissa poikkeusta voidaan soveltaa tällaisiin ryhmittymiin.

(19) Aivan uusien riskien osalta ei voida ennakolta tietää, minkälainen vakuutuskapasiteetti on tarpeen riskin kattamiseksi, eikä sitä, voiko kaksi tai useampi tällaista ryhmittymää toimia samanaikaisesti tarjotakseen kyseisiä vakuutuspalveluja. Poolijärjestelyille yksinomaan tällaisten uusien riskien (ei siis sekoitukselle uusia ja jo ennestään esiintyviä riskejä) rinnakkaisvakuuttamiseksi tai rinnakkaisjälleenvakuuttamiseksi voidaan tästä syystä myöntää määräaikainen poikkeus. Kolme vuotta on sopiva aika riittävien vahinkotilastojen muodostamiselle, jotta voidaan arvioida, tarvitaanko vain yksi pooli. Tästä syystä tällä asetuksella myönnetään poikkeus kolmeksi ensimmäiseksi toimintavuodeksi kaikille ryhmittymille, jotka on vasta perustettu uuden riskin kattamiseksi.

(20) Tämän asetuksen 2 artiklan 7 kohdassa vahvistetulla ’uusien riskien’ määritelmällä selvennetään, että määritelmä kattaa ainoastaan riskit, joita ei ole ennen esiintynyt; näin ollen sen piiriin eivät esimerkiksi kuulu riskit, joita on esiintynyt ennenkin mutta joita ei ole vakuutettu. Lisäksi riski, jonka luonne muuttuu merkittävästi (esimerkiksi terrorismin huomattava lisääntyminen), ei kuulu määritelmän piiriin, sillä riski ei tällöin ole uusi. Uusi riski edellyttää luonteensa vuoksi täysin uuden vakuutustuotteen luomista eikä sitä voida kattaa lisäyksin tai muutoksin jo olemassa olevaan vakuutustuotteeseen.

(21) Muiden kuin uusien riskien osalta tunnustetaan, että kilpailua rajoittavat rinnakkaisvakuutus- tai rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymät voivat myös rajatuissa olosuhteissa aikaansaada hyötyä, joka oikeuttaa 81 artiklan 3 kohdan mukaiseen poikkeukseen, vaikka ryhmittymät voitaisiin korvata kahdella tai useammalla kilpailevalla yksiköllä. Ne voivat esimerkiksi antaa jäsenilleen mahdollisuuden hankkia tarvittava kokemus kyseiseltä vakuutusalalta, mahdollistaa kustannussäästöt tai vakuutusmaksujen alennuksen edullisin ehdoin saadun yhteisen jälleenvakuutuksen vuoksi. Poikkeuksen myöntäminen ryhmittymille ei ole perusteltua, jos ryhmittymällä on merkittävää markkinavoimaa, sillä tällaisissa olosuhteissa poolin toiminnasta aiheutuva kilpailun rajoittuminen kumoaa yleensä sen mahdolliset edut.

(22) Tästä syystä tällä asetuksella myönnetään poikkeus rinnakkaisvakuutus- tai rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymille, jotka ovat toimineet yli kolme vuotta tai joita ei perusteta uuden riskin kattamiseksi, kunhan ryhmittymän jäsenten tarjoamien vakuutustuotteiden osuus ei ylitä 25 prosentin ylärajaa merkityksellisistä markkinoista rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymien ja 20 prosentin ylärajaa rinnakkaisvakuutusryhmittymien osalta. Rinnakkaisvakuutusryhmittymien markkinaosuusraja on alhaisempi, koska rinnakkaisvakuutuspoolien toimintaan voi liittyä yhdenmukaisia vakiovakuutusehtoja ja bruttovakuutusmaksuja. Poikkeuksia sovelletaan ainoastaan silloin, kun kyseinen ryhmittymä täyttää tämän asetuksen 8 artiklan mukaiset

▼B

lisävaatimukset, joilla pyritään minimoimaan ryhmittymän jäsenten väliset kilpailunrajoitukset.

(23) Tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jääville rinnakkaisvakuutus- ja rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymille voidaan myöntää 81 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeus, jos poolin yksityiskohdat ja kyseessä olevien markkinoiden erityisolosuhteet sen sallivat. Koska monet vakuutusmarkkinat kehittyvät koko ajan, tapauskohtainen tarkastelu on tarpeen sen arvioimiseksi, täyttyvätkö 81 artiklan 3 kohdan mukaiset ehdot.

(24) Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten yhteenliittymän tai yhteenliittymien vahvistamat turvalaitteita koskevat tekniset eritelmät, säännöt tai menettelytavat ja menettelyt sen arvioimiseksi, noudattavatko turvalaitteet näitä teknisiä eritelmiä, sääntöjä ja menettelytapoja, voivat olla hyödyllisiä tarjotessaan lähtökohdan vakuuttajille ja jälleenvakuuttajille, kun ne arvioivat sellaisen riskin laajuutta, jota niiden pyydetään kattamaan tietyssä erityistapauksessa ja joka riippuu turvalaitteen laadukkuudesta ja sen asentamisesta ja huollosta. Jos kuitenkin on annettu yhteisön tasoisia teknisiä eritelmiä, luokittelujärjestelmiä, sääntöjä, menettelyjä tai menettelytapoja, jotka on yhdenmukaistettu tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan yhteisön lainsäädännön kanssa, ei ole syytä vapauttaa asetuksen nojalla mitään vakuuttajien välisiä samanaiheisia sopimuksia, sillä tällaisen yhteisön tasolla tapahtuvan yhdenmukaistamisen tavoitteena on saavuttaa turvalaitteiden osalta kattava ja asianmukainen turvan taso, jota sovelletaan yhdenmukaisesti koko Euroopan unionissa. Vakuuttajien väliset sopimukset, joissa turvalaitteille asetettaisiin erilaiset vaatimukset, voisivat vaarantaa tämän tavoitteen saavuttamisen.

(25) Jos turvalaitteiden asentamista ja huoltoa koskevia vaatimuksia ei ole yhdenmukaistettu yhteisön tasolla, vakuuttajien välisille sopimuksille teknisistä eritelmistä tai hyväksymismenettelyistä, joita käytetään yhdessä tai useammassa jäsenvaltioissa, voidaan myöntää poikkeus tällä asetuksella; poikkeukselle olisi kuitenkin asetettava tiettyjä ehtoja, kuten erityisesti se, että jokaisella vakuutusyrityksellä on oltava edelleen vapaus hyväksyä vakuutustoiminnassaan haluamillaan ehdoilla ja olosuhteissa laitteita taikka asennus- tai huoltoyrityksiä, joita ei ole hyväksytty yhteistä menettelyä noudattaen.

(26) Jos yksittäisillä sopimuksilla, joihin poikkeusta sovelletaan, kuitenkin on 81 artiklan 3 kohdan vastaisia vaikutuksia, sellaisena kuin tätä kohtaa tulkitaan erityisesti komission hallintokäytännössä ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä, komissio voi peruuttaa ryhmäpoikkeuksesta johtuvan edun. Tämä koskee erityisesti tapauksia, joissa tulevan kehityksen vaikutuksia koskevat tutkimukset perustuvat perusteettomiin oletuksiin tai joissa suositellut vakiovakuutusehdot sisältävät lausekkeita, joilla luodaan vakuutuksenottajan vahingoksi huomattavaa epätasapainoa sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvoitteiden välillä, tai joissa ryhmittymiä käytetään tai hallinnoidaan tavalla, jonka perusteella yksi tai useampi siihen osallistuva yritys saa keinoja saavuttaa tai vahvistaa merkittävää markkinavoimaa merkityksellisillä markkinoilla, tai jos nämä ryhmittymät johtavat markkinoiden jakamiseen.

(27) Jotta helpotetaan sopimusten tekemistä, joihin voi liittyä huomattavia sijoitusratkaisuja, tämän asetuksen voimassaoloajaksi on vahvistettava seitsemän vuotta.

(28) Tämä asetus ei rajoita perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamista.

(29) Yhteisön oikeuden ensisijaisuusperiaatteen mukaisesti mikään kansallisen kilpailulainsäädännön soveltamiseksi tehty toimenpide ei saisi rajoittaa yhteisön kilpailusääntöjen yhdenmukaista soveltamista sisämarkkinoilla eikä kyseisten sääntöjen soveltamiseksi toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia, mukaan lukien tämä asetus,

▼B

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

POIKKEUS JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Poikkeus

Julistetaan perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla, että perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin kahden tai useamman vakuutusalan yrityksen (jäljempänä ’osallistuvat yritykset’) välisiin sopimuksiin, joiden aiheena on:

a) yhteisesti lasketut ja jaellut

   — laskelmat keskimääräisistä kustannuksista, jonka tietyn riskin kattaminen menneisyydessä on aiheuttanut (jäljempänä ’laskelmat’),

   — kuolevuustaulukoiden ja sairauksien, tapaturmien ja invaliditeetin esiintymistiheystaulukot pääomittavien vakuutusten alalta (jäljempänä ’taulukot’);

b) yhteisesti toteutetut tutkimukset asianomaisten yritysten ulkoisten yleisten olosuhteiden todennäköisestä vaikutuksesta joko tiettyä riskiä tai riskien ryhmää koskevien tulevien vahinkojen esiintymistiheyteen tai laajuuteen tai erityyppisten sijoitusten tuottavuudesta (jäljempänä ’tutkimukset’) ja tällaisten tutkimusten tulosten jakelu;

c) yhteisesti laaditut ja jaetut ensivakuutuksen ohjeelliset vakiovakuutusehdot (jäljempänä ’vakiovakuutusehdot’);

d) yhteisesti laaditut ja jaetut ohjeelliset mallit, jotka kuvaavat pääomittavan vakuutussopimuksen tuottoa (jäljempänä ’mallit’);

e) sellaisten vakuutusyritysryhmittymien tai vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysryhmittymien perustaminen ja toiminta, joiden tarkoituksena on tietyntyyppisten riskien yhteinen kattaminen rinnakkaisvakuutuksen tai rinnakkaisjälleenvakuutuksen avulla; ja

f) seuraavien laatiminen, tunnustaminen ja jakelu:

   — tekniset eritelmät, säännöt tai menettelytavat turvalaitteille, joille ei ole vahvistettu yhteisön tason teknisiä eritelmiä, luokittelujärjestelmiä, sääntöjä, menettelyjä tai menettelytapoja, jotka olisi yhdenmukaistettu tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan yhteisön lainsäädännön kanssa, ja menettelyt sen arvioimiseksi ja vahvistamiseksi, että turvalaitteet ovat näiden eritelmien, sääntöjen tai menettelytapojen mukaisia,

   — turvalaitteiden asentamista ja huoltoa koskevat tekniset eritelmät, säännöt tai menettelytavat ja menettelyt sen arvioimiseksi ja vahvistamiseksi, että turvalaitteita asentavat tai huoltavat yritykset noudattavat näitä eritelmiä, sääntöjä tai menettelytapoja.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) ’sopimuksella’ sopimusta, yritysten yhteenliittymän päätöstä tai yhdenmukaistettua menettelytapaa;

2) ’osallistuvilla yrityksillä’ erikoistumissopimuksen osapuolena olevia yrityksiä ja niihin sidossuhteessa olevia yrityksiä;

3) ’sidossuhteessa olevilla yrityksillä’

   a) yrityksiä, joissa osallistuvalla yrityksellä on suoraan tai välillisesti:

      i) valtuudet käyttää yli puolta äänimäärästä; tai

▼B

ii) valtuudet nimittää yli puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä laillisesti edustavien toimielinten jäsenistä; taikka

iii) oikeus johtaa yrityksen liiketoimintaa;

b) yrityksiä, joilla on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet osallistuvaan yritykseen nähden;

c) yrityksiä, joissa b alakohdassa tarkoitetulla yrityksellä on suoraan tai välillisesti a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;

d) yrityksiä, joissa osallistuvalla yrityksellä on yhdessä yhden tai useamman a, b tai c alakohdassa tarkoitetun yrityksen kanssa tai joissa kahdella tai useammalla viimeksi mainitulla yrityksellä yhdessä on a alakohdassa luetellut oikeudet tai valtuudet;

e) yrityksiä, joissa a alakohdassa tarkoitetut oikeudet tai valtuudet on yhdessä

i) osallistuvilla yrityksiä tai niihin sidossuhteessa olevilla a–d alakohdassa tarkoitetuilla yrityksillä; tai

ii) yhdellä tai useammalla osallistuvalla yrityksellä taikka yhdellä tai useammalla a–d alakohdassa tarkoitetulla sidossuhteessa olevalla yrityksellä ja yhdellä tai useammalla kolmannella;

4) ’vakiovakuutusehdoilla’ vakuuttajien tai vakuuttajien toimielinten tai yhteenliittymien yhdessä laatimiin malli- tai viitevakuutussopimuksiin sisältyviä lausekkeita;

5) ’rinnakkaisvakuutusryhmittymällä’ ryhmittymää, joka koostuu vakuutusyrityksistä, jotka

i) sitoutuvat antamaan kaikkien osallistujien nimissä ja lukuun vakuutuksen tietylle riskien ryhmälle;

ii) uskovat tietyn riskien ryhmän vakuutuksen antamisen ja hoitamisen omissa nimissään ja omaan lukuunsa yhdelle keskuudestaan, yhteiselle edustajalle tai tätä tarkoitusta varten perustetulle yhteiselle toimielimelle;

6) ’rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymällä’ ryhmittymää, joka koostuu mahdollisesti yhden tai usean jälleenvakuutusyrityksen avustamista vakuutusyrityksistä, jotka

i) jälleenvakuuttavat keskinäisesti kokonaan tai osittain tietystä riskien ryhmästä johtuvat sitoumuksensa;

ii) lisäksi hyväksyvät kaikkien osallistujien nimissä ja lukuun saman riskien ryhmän jälleenvakuutuksen;

7) ’uusilla riskeillä’ riskejä, joita ei ole aikaisemmin esiintynyt, ja joiden vakuuttaminen edellyttää täysin uuden vakuutustuotteen kehittämistä ilman jo olemassa olevan vakuutustuotteen laajentamista, parantamista tai korvaamista;

8) ’turvalaitteilla’ osia ja laitteita, jotka on suunniteltu estämään ja vähentämään vahinkoja, niistä koostuvia järjestelmiä;

9) ’bruttovakuutusmaksulla’ hintaa, joka veloitetaan vakuutuksen hankkijalta.

II LUKU

YHTEISET LASKELMAT, TAULUKOT JA TUTKIMUKSET

3 artikla

Edellytykset poikkeuksen myöntämiselle

1. Edellä 1 artiklan a alakohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan ainoastaan, jos laskelmat ja taulukot:

a) perustuvat tarkastelujaksoksi valitulta riskivuosimäärältä kerättyihin tietoihin, jotka yhdistetään samanlaisiin tai vertailukelpoisiin riskeihin liittyviin tietoihin, joita on riittävä määrä muodostamaan

▼B

kannan, jota voi käsitellä tilastollisesti ja jonka perusteella voi määrittää erityisesti:

— vahinkojen lukumäärän mainittuna aikana,

— vakuutettujen yksittäisten riskien lukumäärän valitun tarkastelujakson kunkin riskivuoden aikana,

— mainittuna aikana tapahtuneista vahingoista maksettujen tai maksettavien korvausten kokonaismäärän,

— vakuutettujen pääomien summan valitun tarkastelujakson kunakin riskivuonna;

b) sisältävät riittävän yksityiskohtaisen erittelyn saatavilla olevista tilastoista, että niitä voidaan käyttää vakuutusmatemaattisiin tarkoituksiin;

c) eivät sisällä millään tavoin varmuusrahastomaksua, varauksista saatavaa tuottoa, hallinnollisia tai kaupallisia kuluja, veroja taikka veroluonteisia maksuja eikä niissä oteta huomioon sijoituksista saatavia tuloja tai ennakoituja voitto-osuuksia.

2. Edellä 1 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettuja poikkeuksia sovelletaan ainoastaan, jos laskelmissa, taulukoissa tai tutkimustuloksissa:

a) ei yksilöidä kyseisiä vakuutusyrityksiä tai vakuutettuja;

b) mainitaan niitä laadittaessa tai jaeltaessa, että ne ovat ainoastaan ohjeellisia;

c) annetaan kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin niistä jäljennöksen haluavan vakuutusyrityksen käyttöön, mukaan lukien vakuutusyritykset, jotka eivät toimi niillä maantieteellisillä tai tuotemarkkinoilla, joihin laskelmat, taulukot tai tutkimustulokset viittaavat.

4 artikla

Sopimukset, joita poikkeus ei koske

Edellä 1 artiklassa tarkoitettua poikkeusta ei sovelleta, kun osallistuvat yritykset sopivat siitä tai sitoutuvat taikka velvoittavat toisia yrityksiä siihen, että muita kuin 1 artiklan a alakohdan mukaisesti laadittuja laskelmia tai taulukoita ei käytetä tai että 1 artiklan b alakohdassa tarkoitetuista tutkimustuloksista ei poiketa.

III LUKU

VAKIOVAKUUTUSEHDOT JA MALLIT

5 artikla

Edellytykset poikkeuksen myöntämiselle

1. Edellä 1 artiklan c alakohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan ainoastaan, jos vakiovakuutusehdot:

a) laaditaan ja jaellaan siten, että nimenomaisesti mainitaan niiden olevan ohjeellisia ja että niiden käyttöä ei millään tavoin suositella;

b) sisältävät nimenomaisen maininnan, että osallistuvat yritykset voivat tarjota asiakkailleen muita sopimusehtoja; ja

c) ovat kaikkien asianomaisten saatavissa ja toimitetaan pyydettäessä.

2. Edellä 1 artiklan d alakohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan, jos kuvaavat mallit laaditaan ja jaellaan ainoastaan ohjeellisina.

6 artikla

Sopimukset, joita poikkeus ei koske

1. Edellä 1 artiklan c alakohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta, jos vakiovakuutusehdoissa on lausekkeita, joissa

a) viitataan jollain tavoin bruttovakuutusmaksujen tasoon;

▼B

b) mainitaan vakuutusmäärä tai omavastuuosuus;

c) määrätään kokonaisvastuu riskeistä, joille huomattava määrä vakuutuksenottajia ei ole yhtä aikaa alttiina;

d) annetaan vakuutuksenantajalle oikeus pitää sopimus voimassa, kun tämä rajoittaa vastuun alaa, nostaa vakuutusmaksua riskin tai vastuun laajuuden muuttumatta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta indeksilausekkeita, tai muuten muuttaa sopimusehtoja ilman vakuutuksenottajan nimenomaista suostumusta;

e) annetaan vakuutuksenantajalle oikeus muuttaa sopimuksen kestoa ilman vakuutuksenottajan nimenomaista suostumusta;

f) määrätään vakuutuksenottajalle muussa kuin henkivakuutuksessa pitempi kuin kolmen vuoden vakuutuskausi;

g) määrätään pitempi kuin vuoden jatkokausi sopimukselle, joka jatkuu ilman eri toimenpiteitä, jollei sitä irtisanota päättyväksi vakuutuskauden päättyessä;

h) vaaditaan, että vakuutuksenottajan on hyväksyttävä vakuutetun riskin lakkaamisen vuoksi keskeytetyn sopimuksen saattaminen uudelleen voimaan, kun vakuutuksenottaja tulee uudelleen alttiiksi vastaavalle riskille;

i) vaaditaan vakuutuksenottajaa ottamaan vakuutuksia eri riskeille samalta vakuutusyritykseltä;

j) vaaditaan vakuutuksenottajaa huolehtimaan vakuutuksen kohteen luovutuksen yhteydessä siitä, että luovutuksen saaja uudistaa vakuutussopimuksen;

k) riski jätetään vastuun ulkopuolelle tai vastuuta rajoitetaan, jos vakuutuksenottaja käyttää turvalaitteita tai asennus- tai huoltoyrityksiä, joita ei ole hyväksytty vakuutusyritysten yhteenliittymän tai yhteenliittymien yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa tai Euroopan tasolla sopimien vaatimusten mukaisesti.

2. Edellä 1 artiklan c alakohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta yrityksiin tai yritysten yhteenliittymiin, jotka sopivat siitä tai sopivat velvoittavansa toisia yrityksiä siihen, että muita kuin osallistuvien yritysten välisen sopimuksen mukaisia vakiovakuutusehtoja ei käytetä.

3. Edellä 1 artiklan c alakohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta sopimuksiin, päätöksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, joiden tarkoituksena on jättää tiettyjä riskien ryhmiä vastuun ulkopuolelle vakuutuksenottajaan liittyvien ominaisuuksien perusteella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta erityisten vakuutusehtojen laatimista tietyille sosiaalisille tai ammatillisille väestöryhmille.

4. Edellä 1 artiklan d alakohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta, kun ohjeelliset mallit sisältävät ainoastaan määrättyjä korkoprosentteja tai hallintokuluja ilmaisevia lukuja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta laista johtuvia velvoitteita.

5. Edellä 1 artiklan d alakohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta yrityksiin tai yritysten yhteenliittymiin, jotka toimivat siten tai sitoutuvat taikka velvoittavat toisia yrityksiä siihen, että muita kuin osallistuvien yritysten välisen sopimuksen mukaisia vakuutussopimuksen tulevia etuja kuvaavaa mallia ei käytetä.

IV LUKU

TIETYNTYYPPISTEN RISKIEN YHTEINEN KATTAMINEN

7 artikla

Poikkeuksen soveltaminen ja markkinaosuusrajat

1. Edellä 1 artiklan e alakohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan yksinomaan uusien riskien kattamiseksi tämän asetuksen voimaantulopäivän jälkeen perustettuun rinnakkaisvakuutus- tai rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymään kolmen vuoden ajan ryhmittymän perustamisesta, riippumatta sen markkinaosuudesta.

▼B

2. Edellä 1 artiklan e alakohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan niin kauan kuin tämän asetuksen voimassaolo jatkuu 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolelle jääviin rinnakkaisvakuutus- tai rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymiin (eivät kuulu soveltamisalaan, koska ovat toimineet yli kolme vuotta tai niitä ei ole perustettu uuden riskin kattamiseksi), jos osallistuvien yritysten ryhmittymän yhteydessä antamat tai näiden lukuun annetut vakuutustuotteet eivät millään merkityksellisillä markkinoilla ole:

a) rinnakkaisvakuutusryhmittymissä enempää kuin 20 prosenttia merkityksellisistä markkinoista;

b) rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymissä enempää kuin 25 prosenttia merkityksellisistä markkinoista.

3. Edellä 2 kohdassa säädettyä markkinaosuusrajaa sovellettaessa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

a) markkinaosuus lasketaan bruttovakuutusmaksutulon pohjalta; jos bruttovakuutusmaksutuloa koskevia tietoja ei ole saatavilla, kyseisen yrityksen markkinaosuuden laskemiseen voidaan käyttää arvioita, jotka perustuvat muihin luotettaviin markkinatietoihin, mukaan lukien tarjottu vakuutusturva tai vakuutettujen riskien arvo;

b) markkinaosuus lasketaan edellistä kalenterivuotta koskevien tietojen perusteella;

c) 2 artiklan 3 alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen yritysten markkinaosuus jaetaan tasan niiden yritysten kesken, joilla on 2 artiklan 3 alakohdan a alakohdassa luetellut oikeudet ja valtuudet.

4. Jos 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu markkinaosuus on alun perin enintään 20 prosenttia mutta myöhemmin nousee tämän tason yläpuolelle ylittämättä kuitenkaan 22:ta prosenttia, 1 artiklan e kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu kaksi peräkkäistä kalenterivuotta sen vuoden jälkeen, jolloin 20 prosentin markkinaosuusraja ensimmäisen kerran ylittyi.

5. Jos 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu markkinaosuus on alun perin enintään 20 prosenttia mutta myöhemmin nousee yli 22 prosentin, 1 artiklan e kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu yhden kalenterivuoden ajan sen vuoden jälkeen, jolloin 22 prosentin markkinaosuusraja ensimmäisen kerran ylittyi.

6. Edellä 4 ja 5 kohdan mukaista etua ei saa yhdistää siten, että kahden kalenterivuoden pituinen jakso ylittyy.

7. Jos 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu markkinaosuus on alun perin enintään 25 prosenttia mutta myöhemmin nousee tämän tason yläpuolelle ylittämättä kuitenkaan 27:ää prosenttia, 1 artiklan e kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu kaksi peräkkäistä kalenterivuotta sen vuoden jälkeen, jolloin 25 prosentin markkinaosuusraja ensimmäisen kerran ylittyi.

8. Jos 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu markkinaosuus on alun perin enintään 25 prosenttia mutta myöhemmin nousee yli 27 prosentin, 1 artiklan e kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltaminen jatkuu yhden kalenterivuoden ajan sen vuoden jälkeen, jolloin 27 prosentin markkinaosuusraja ensimmäisen kerran ylittyi.

9. Edellä 7 ja 8 kohdan mukaista etua ei saa yhdistää siten, että kahden kalenterivuoden pituinen jakso ylittyy.

8 artikla

Edellytykset poikkeuksen myöntämiselle

Edellä 1 artiklan e alakohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan, jos:

a) jokaisella osallistuvalla yrityksellä on oikeus vetäytyä ryhmittymästä seuraamuksitta tekemällä vetäytymisestään ilmoituksen enintään vuosi etukäteen;

▼B

b) ryhmittymän säännöt eivät velvoita jäseniä vakuuttamaan tai jälleenvakuuttamaan kokonaan tai osaksi ryhmittymän kautta samantyyppisiä riskejä kuin joita ryhmittymä kattaa;

c) ryhmittymän säännöt eivät rajoita ryhmittymän tai sen jäsenten toimintaa tietyllä Euroopan unionin maantieteellisellä alueella sijaitsevien riskien vakuuttamiseen tai jälleenvakuuttamiseen;

d) sopimus eri rajoita tuotantoa tai myyntiä;

e) sopimuksella ei jaeta markkinoita eikä asiakkaita;

f) rinnakkaisjälleenvakuutusryhmittymän jäsenet eivät sovi ensivakuutuksesta veloittamistaan bruttovakuutusmaksuista; ja

g) yksikään ryhmittymän jäsen tai yritys, jolla on määräävä vaikutus ryhmittymän liiketoimintapolitiikkaan, ei ole myös toisen samoilla merkityksellisillä markkinoilla toimivan ryhmittymän jäsen eikä sillä ole määräävää vaikutusta toisen niillä toimivan yrityksen liiketoimintapolitiikkaan.

V LUKU

TURVALAITTEET

9 artikla

Edellytykset poikkeuksen myöntämiselle

Edellä 1 artiklan f alakohdassa säädettyä poikkeusta sovelletaan, jos:

a) tekniset eritelmät ja arviointiin liittyvät menettelyt ovat täsmällisiä, teknisesti perusteltuja ja suhteessa kyseisen turvalaitteen saavuttamaan suorituskykyyn;

b) asennus- tai huoltoyritysten arviointia koskevat säännöt ovat puolueettomia ja liittyvät näiden yritysten ammatilliseen pätevyyteen ja niitä sovelletaan syrjimättä;

c) näiden eritelmien ja sääntöjen laatimisen ja jakelun yhteydessä mainitaan selvästi, että vakuutusyritykset voivat hyväksyä vakuutustoiminnassaan haluamillaan ehdoilla muita turvalaitteita taikka asennus- tai huoltoyrityksiä, jotka eivät ole näiden eritelmien tai sääntöjen mukaisia;

d) nämä eritelmät ja säännöt toimitetaan pyynnöstä kaikille asianomaisille;

e) kaikkiin eritelmät täyttäviä turvalaitteita ja asennus- ja huoltoyrityksiä koskeviin luetteloihin sisältyy luokitus, joka perustuu saavutettavaan suorituskykyyn;

f) arviointia voi pyytää kuka tahansa milloin tahansa;

g) vaatimustenmukaisuuden arviointi ei aiheuta pyytäjälle hyväksymismenettelyn kustannuksiin nähden suhteettomia kustannuksia;

h) laitteiden sekä asennus- tai huoltoyritysten, jotka täyttävät arviointiperusteet, hyväksyminen vahvistetaan syrjimättä kuuden kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä, elleivät tekniset syyt puolla kohtuullista lisäaikaa;

i) vaatimustenmukaisuus tai hyväksyminen vahvistetaan kirjallisesti;

j) kieltäytyminen vaatimustenmukaisuustodistuksen antamisesta perustellaan kirjallisesti ja mukaan liitetään kaksoiskappaleet suoritettuja testejä ja tarkastuksia koskevista pöytäkirjoista;

k) kieltäytyminen arviointipyynnön huomioon ottamisesta perustellaan kirjallisesti; ja

l) näitä eritelmiä ja sääntöjä soveltavat elimet, joilla on EN 45 000 ja EN ISO/IEC 17 025 -sarjan standardien mukainen akkreditointi.

▼B

VI LUKU

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

10 artikla

Peruuttaminen

Komissio voi asetuksen (ETY) N:o 1534/91 7 artiklan mukaan peruuttaa tämän asetuksen soveltamisesta johtuvan edun, jos se toteaa yksittäistapauksessa joko omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion tai sellaisen luonnollisen henkilön taikka oikeushenkilön pyynnöstä, joka vetoaa oikeutettuun etuun, että sopimuksella, jolle on myönnetty poikkeus 1 artiklan nojalla, on kuitenkin vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa määrättyjen edellytysten kanssa ja erityisesti, jos

a) tutkimukset, joihin 1 artiklan b alakohdan poikkeusta sovelletaan, perustuvat perusteettomiin oletuksiin;

b) vakiovakuutusehdot, joihin 1 artiklan c alakohdan poikkeusta sovelletaan, sisältävät lausekkeita, joilla luodaan vakuutuksenottajan vahingoksi huomattavaa epätasapainoa sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvoitteiden välillä;

c) tietyntyyppisten riskien yhteisen kattamisen yhteydessä, johon 1 artiklan e alakohdan poikkeusta sovelletaan, ryhmittymän perustaminen tai toiminta johtaa kyseisten vakuutustuotteiden tai lähellä olevien tuotteiden markkinoiden jakamiseen osallistumisen edellytysten, katettavien riskien määrittelyn tai edelleenvakuutussopimusten vuoksi taikka muulla tavalla.

11 artikla

Siirtymäaika

Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa määrättyä kieltoa ei sovelleta 1 päivän huhtikuuta 2003 ja 31 päivän maaliskuuta 2004 välisenä aikana sopimuksiin, jotka eivät täytä tämän asetuksen mukaisia poikkeuksen edellytyksiä mutta jotka täyttävät asetuksen (ETY) N:o 3932/92 mukaiset edellytykset ja ovat voimassa 31 päivänä maaliskuuta 2003.

▼M1

11 a artikla

Perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa määrättyä kieltoa ei sovelleta sopimuksiin, jotka olivat voimassa Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymispäivänä ja jotka liittymisen johdosta kuuluvat 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos niitä kuuden kuukauden kuluessa liittymispäivästä muutetaan niin, että ne täyttävät tässä asetuksessa säädetyt edellytykset.

▼B

12 artikla

Asetuksen voimassaoloaika

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2003. Sitä sovelletaan 31 päivään maaliskuuta 2010 saakka.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.